

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

Caput II. An sint in Mundo defectus, qui officiant illius perfectioni?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

CAPUT II.

An sint in Mundo defectus, qui officiant illius perfectioni?

Mundum diximus opus perfectum; at multa in eo notantur, quæ planè hoc artefactum videntur reddere imperfectum: imprimis enim peccata, quibus scateret mundus, sunt mala omnium maxima; qua igitur ratione cum tantis defectibus stabit mundi perfectio? Stabit enim verò, si consideremus, hæc mala culpæ non esse à Deo, sed à creaturis libertate sua abutentibus. Libertas hæc est quædam Divinitatis characteristica, per quam homo fit quodammodo Deo similis: est admiranda virtus entis creati potentis agere juxta suum beneplacitum: est insignis prærogativa creaturæ rationalis valentis mereri, seipsam perficere, atque ad DEI sui amicitiam ac fruitionem elevari, ut adeo, quod à Deo est, non nisi bonum sit ac perfectum; quòd verò creatura non agat secundum intentionem Dei, ad bonum constanter impellentis & juvantis, effectus est liberi arbitrii creati, tam pretioso dono abutentis: inde opus quidem hominis imperfectum est, non verò opus Dei, *qui novit etiam*, ut S. August. ait, *ex malis bona facere*: & quantum est bonum generis humani redemptio per merita Hominis-Dei! Quare etiam in peccatis, vel elucet summa Dei misericordia in parcendo, si peccator resipiscat, vel ejusdem justitia in puniendo, si obstinatè in peccato perseveret, ut adeo ex parte Dei in hoc mundo semper ordinatissima sint omnia.

Aliqui Mundi perfectionem impugnant ex eo, quòd alia multa in mundo videantur ipsis imperfecta aut superflua: talia sunt monstra, tot animalia venenata, tot insecta nociva, tot morbi & miseræ, tot alia in fundo maris, aut terræ visceribus latentia &c. Sunt alii apud Phædrum, *qui, ut pudentur sapere, cælum vituperant*. De Alphonso Rege scribit Hibnerus, illum, dum astrorum ordinem & motum contemplaretur, existimasse, totum hoc opus convenientius ordinari potuisse. Sed ejusmodi opiniones, si tamen aliqui ita senserint, originem suam habent ab ignorantia vel temeritate: non audet imperitus aliquis peritissimi Pictoris aut Architeceti opus ad artis regulas exactum sine temeritatis & imprudentiæ nota carpere, & audebit cæcutiens homuncio Opificis infinitè Sapientis artefactum censurâ notare? Non intelligebant Discipuli Christi, hominem illum natum esse cæcum, ut opera Dei manifestentur in illo; quid mirum, si nos ipsi occultos Dei fines non intelligamus? Adoranda est ubique ipsius Sapientia & Potentia, quæ elucet in parvis, sicut in magnis. Habent illa omnia suos usus & fines: vel enim faciunt, ut rerum aliarum pulchritudo magis appareat, vel saluti profunt in medicinis, vel malos humores exsugunt, aërem purificant, sunt aliorum animalium nutrimentum, qualitates salutes imprimunt fontibus, provocant hominum industriam, fovent commercia, vel sunt pœna peccati, vel occasio alicujus boni. Nam ut S. Aug. lib. 3. de gener. paucis multa complectitur: *Vel talia hominem pœnaliter lædunt, vel salubriter exercent, vel utiliter probant, vel ignorantem erudiunt*.

Araneam non modò inutilem, sed & noxiam hæctenus existimabant multi: utilem esse atque salubrem ostendit in Academia Monspelienfi D. Bon. nec enim tantum aranea Arachnem docuit telam texere & tendere retia, sed ipsa quoque è visceribus suis evolvit fila serica, quibus confecta sunt, quæ ingeniosus

fus inventor Academiae obtulit, tibialia, chirothecae &c. quae nulla in re cedebant bombycinis, quae aut Henricus II. in nuptiis suae filiae primus ostendit Galliae, aut Pamphila Platis filia in insula Cos adinvenit prima. Et tantum abest, ut sericum illud noceat, ut potius sistat sanguinem, & glutine suo balsamitico minora fanet vulnera. Praeterea inde vi ignis exprimitur multum spiritus & salis volatilis, cujus varios usus recenset citatus Auctor. Jam quod de aranea dictum, de aliis quoque ignotis credibile est, si eorum utilitas humana industria detegeretur.

Interea tamen difficultatem promovent alii: nam ad perfectionem respectivam cujusque artefacti requiritur, ut quam optime manifestet perfectionem sui Opificis: id non facit mundus iste, cum utique possibile sit aliud universum perfectius: mundus igitur non est perfectus. Hic distingue inter Artificem Deum, & artefactum creatum: ille continet perfectiones omnes; istud ab illo accipit aliquas: omnes habere non potest, cum haec soli convenient Artifici Supremo. Tales igitur & tantas accipit, quantas communicare placet Creatori; quantascunque tamen ipse communicet, erit nihilominus Artifex infinites superior artefacto: unde figendum denique erit artefactum in aliquo perfectionis genere, quod sit tale, ut tanto Artifice non sit indignum, atque ex eo creaturae rationales Conditorem sufficienter dignoscant. Non igitur opus est, ut Mundus habeat perfectionem summam, quae in ente creato frustra quaeritur, sed ut talem habeat, quae sit secundum ideam divinam, cui si assimiletur, mundus erit in suo genere perfectus.

Sed tu ex hoc infer, mundum esse omnino perfectissimum, ita ut perfectior esse non possit, tum quia factus est secundum ideam divinam, quae non habet ullam imperfectionem etiam negativam; tum quia DEUS non potest minus bonum magis amare, quam majus bonum: unde si alius mundus perfectior esset possibilis, hunc elegisset. Primum sic distingo: Idea divina non habet imperfectionem etiam negativam sibi intrinsicam & identificatam, con. Nullam habet repraesentativè, quasi non cognosceret perfectum & imperfectum, vel minus perfectum, nego. Alterum hoc modo: DEUS non potest minus bonum magis amare, amore aestimationis, con. amore liberalis beneficentiae, nego. DEUS enim, cum sit liberrimus, potest creaturam minus perfectam amore efficaci liberalis beneficentiae magis amare, eamque praereliquis eligere.

CAPUT III.

De Connexione partium Mundi.

Partes Mundi aliae sunt genericae, aliae specifica, aliae individuales: de ultimis certum videtur, non dari talem inter eas connexionem, ut si una abesset, v.g. unica musca, universum hoc esset mancum & deforme; quin imò procreatio individuorum est plerumque homini libera, non tantum in sua specie, sed etiam in aliis; potest enim vel in Matrimonio vivere, vel vitam caelibem agere, potest animalia occidere, vel ad multiplicationem servare, potest eradicare in suo horto plantas, aut inserere &c. quid jam decedit perfectioni universi, si homo operetur hoc vel alio modo? Ratio à priori est, quia perfectio mundi desumitur ex varietate specierum & generum, non ex multiplicitate individuorum, quae non habent inter se connexionem, sed per hoc ipsum, quod